

Liikenne- ja viestintäministeriölle

LVM004:00/2019 Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain uudistaminen

DNA:N NÄKEMYKSIÄ TELEPAKETIN KANSALLISESTA IMPLEMENTOINNISTA

LVM on pyytänyt valmistelutyön tueksi vapaamuotoisia kirjallisia näkemyksiä lain muutostarpeista. Erityisesti näkemyksiä on toivottu siitä, miten direktiivit voidaan joustavasti implementoida, miten kansallista liikkumavaraa tulisi käyttää sekä muista mahdollisista tarpeellisiksi nähdystä kansallisista muutoksista.

DNA Oyj (DNA) kiittää mahdollisuudesta kommentoida Telepaketin kansallista implementointia. Tuemme FiCom ry:n kommentteja aiheessa ja lisäksi lausumme kunnioittaen seuraavaa.

Yleistä

Direktiivipaketin implementoinnin päämääränä tulisi DNA:n mielestä olla sääntelyn sujuvoittaminen, selkeyttäminen ja tarvittaessa vanhentuneen sääntelyn purkaminen. Sääntelyn tulisi edistää kilpailua, kannustaa investointeihin ja innovaatioihin sekä tukea toimintaympäristöä, jossa datan hyödyntämiseen perustuva liiketoiminta on tulevaisuudessa yhä keskeisemmässä roolissa. DNA tukee lämpimästi implementointityön aikana mainittuja LVM:n tavoitteita lainsäädännön uudistamiselle: A) joustovaran käyttämisestä implementoinnissa, B) niin sanottujen "Suomi-lisien" välttämistä, elleivät ne ole tarpeen tehokkaan kilpailun mahdollistamiseksi Suomen erityisolosuhteissa sekä C) turhan hallinnollisen taakan välttämistä.

Kuluvalla vaalikaudella viestinnän alan lainsäädännön sujuvoittaminen ja selkeyttäminen on jäänyt muiden hallinnonalojen normin purun varjoon. Tätä on perusteltu sillä, että Telepaketin uudistaminen on ollut kesken ja, että perkaamiseen tarjoutuu mahdollisuus direktiivipaketin implementointivaiheessa. Valtioneuvosto on kuluvalla vaalikaudella halunnut edistää muun muassa tekoälyhankkeita, robotiikan kehitystä, logistiikan digitalisaatiota ja liikenteen automaatiota. Jotta asetetut tavoitteet Suomesta digitalisaation kärkimaana sekä 5G:n edelläkävijänä voidaan lunastaa, vaaditaan käsillä olevassa Telepaketin kansallisessa implementoinnissa ennakkoluulotonta, rohkeaa ja tulevaisuuteen katsovaa otetta. Tavoitteet on syytä asettaa riittävän korkealle.

Suomella on historia erittäin toimivista viestintämarkkinoista, kansainvälisesti katsottuna edullisista hinnoista, sekä laadukkaista ja kattavista palveluista. Tämän taustalla on viisas viestintä- ja taajuuspolitiikka. Pidetään huolta siitä, että näin on myös jatkossa.

Telepaketin aihekokonaisuuksia kommentoimme yleisellä tasolla seuraavasti ja palaamme myöhemmin artiklatason kommentteilla.

Taajuudet ja toimitukset

- Taajuuksien ja toimitusten osalta Telepaketissa suurimmat uhat torjuttiin käsittelyprosessin aikana. DNA pitää erittäin tärkeänä, että taajuuspolitiikan kannalta keskeisimmät elementit pysyvät jatkossakin kansallisessa päätäntävallassa.
- Radiotaajuuksien käyttöoikeuksien keston (art 49) osalta DNA katsoo, että selkeintä ja yksinkertaisina olisi muuttaa SVPL:n 16.1 §:n sananmuoto vastaamaan artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan sanamuotoa, jolloin epäselvyyttä aiheuttava alakohta 2 ei olisi relevantti. "Valtioneuvosto myöntää verkkotoimituksen **langattomille laajakaistapalveluille** määräajaksi, ~~enintään~~ **vähintään** 20 vuodeksi."
- 5G:n tulevaisuuteen liittyvien linjausten osalta DNA:n mielestä on keskeistä, että paikallisten taajuustarpeiden huomioimiseen mikro-operaattoreiden / vertikaalien käyttöön on Suomessa otettu hyvä käytäntö 3,5 GHz toimitusten ehdoissa. Ei ole syytä, eikä kestäviä perusteita sille, miksi suomalaista käytäntöä taajuuksien osoittamisesta valtakunnalliseen käyttöön tulisi näiden toimitusehtojen lisäksi muuttaa.
- Taajuuksien ja toimitusten osalta viittaamme FiComin artiklakohtaisiin kommentteihin ja yhdyimme FiComin lausuntoon.

Käyttöoikeudet (access ja HNV)

- Telepaketin implementoinnin yhteydessä on keskeistä huolehtia siitä, että tietoyhteiskunta- ja digitalisaatiokehityksen ja tehokkaan kilpailun edellytykset varmistetaan ja että sääntely rakennetaan huomioiden tuleva kehitys siten, että sääntelyn avulla on mahdollisuus puuttua tehokkaasti myös tulevaisuudessa ilmeneviin pullonkaulauskohtiin.
- Yhteisinvestointien sääntelyn toimivuus HNV-sääntelyn rinnalla, artikkelit ovat hyvin vaikeatulkittaiset. Kansallisessa implementoinnissa on varmistettava, että yhteisinvestointien sääntely on kannustavaa, toimivaa (Suomessa 21 HNV-operaattoria) ja mahdollisimman ymmärrettävää. On myös varmistettava, että Traficomilla on mahdollisuus puuttua tilanteeseen nopeasti ja tehokkaasti, mikäli sitoumuksia rikotaan tai sitoumukset eivät mahdollistakaan tehokasta kilpailua.
- Samalla on erittäin tärkeää, että implementointia tehtäessä sääntelyn tavoitteita ja niiden toteutusta punnitaan aina Suomen omaleimaiseen markkinarakenteeseen peilaten (yli 20 toisiinsa nähden hyvin erilaista HNV-yritystä kuin useimmissa muissa Euroopan maissa on yksi HNV-yritys). Muussa tapauksessa on merkittävä riski, että sääntely ei ole käytännössä toimivaa eikä mahdollista Suomen nostamista digitalisaation kärkimaaksi.
- Vanhanaikaiseksi käynyt infra tulee voida korvata joustavasti kulloiseenkin tilanteeseen ja maantieteelliseen sijaintiin sopivalla tavalla.
- Edellä mainitun lisäksi, DNA kannattaa FiComin artiklakohtaisia kommentteja telepaketin access-osuudesta.

Loppukäyttäjän oikeudet

- Järkevä ja selkeästi määritelty soveltamisala on toimivan sääntelyn välttämätön lähtökohta. Käyttäjän oikeussääntelyn soveltamisala on arvioitava huolellisesti. Lisäksi sen terminologiaa on syytä yhdenmukaistaa ja selkeyttää.
- Yleinen kuluttajansuojasääntely on pakottavaa sääntelyä ja suojaa myös operaattoreiden kuluttaja-asiakkaita kattavasti. Näin ollen vain telealaan kohdistuvaa omaa kansallista lisäsääntelyä ei lähtökohtaisesti tarvita. Sopimusvapautta tulee kunnioittaa ja lisätä.
- Erityisesti tulisi huolehtia, että sääntely mahdollistaa jatkossa erilaisia tuotteita monipuolisen valikoiman ja edullisen hintatason turvaamiseksi.
- Loppukäyttäjien oikeuksien ja yleispalvelusääntelyn osalta DNA tukee myös FiComin yksityiskohtaisempia kommentteja aiheesta.

BEREC ja suuntaviivat

BEREC:n lisääntyneestä toimivallasta DNA toteaa, että valvontaviranomaisen suuntaviivoilla ei tulisi voida ohittaa ja ohjata kansallista lainsäädäntövaltaa. Suomen tulee ennakkollisesti ja aktiivisesti vaikuttaa BEREC:n suuntaviivojen valmisteluun.

DNA:n kommentit koosti,

Anna Anttinen,
Lakiasiat ja regulaatio